

Pedagoška priprema za kazališnu predstavu "Tamo gdje je dom"

1. Uvod

Monodrama prati dječaka Vedrana, koji nakon rastanka od biološke obitelji i traumatičnih iskustava proživljava niz pokušaja pronalaska sigurnog i toplog mjesta koje će moći nazvati svojim domom. Kroz lutkarsko-igranu naraciju, predstava nježno, ali otvoreno prikazuje emocije, strahove i nade djeteta potrebi, naglašavajući da dom nije samo fizičko mjesto nego mjesto ljubavi, prihvaćanja i povjerenja.

2. Ciljevi

Pedagoški ciljevi

Razviti empatiju i razumijevanje za djecu koja su smještena u udomiteljskoj skrbi.
Promovirati svijest o važnosti ljubavi, topline i sigurnosti za djecu, neovisno o obiteljskom statusu.
Potaknuti dijalog o udomiteljstvu kao vrijednoj i nužnoj alternativi za djecu bez primarne obitelji.

3. Kontekst: Udomiteljstvo u Hrvatskoj

Definicija i svrha udomiteljstva

Udomiteljstvo je oblik socijalne usluge u kojem udomitelj (ili udomiteljska obitelj) pruža smještaj i skrb za dijete ili odraslu osobu koja nema vlastitu obitelj ili mogućnost samostalne skrbi. Njegova svrha je pružanje skrbi u poticajnom i pozitivnom obiteljskom okruženju prema individualnom planu korisnika, uz poštivanje načela najboljeg interesa, ravnopravnosti i uključenosti.

Statistika i izazovi

U Hrvatskoj je još uvijek veći broj djece smješten u domovima nego u udomiteljskim obiteljima. Premda je udomiteljstvo privremeno, ono ima potencijal pružiti veću stabilnost i emocionalnu podršku djetetu u odnosu na institucijske oblike skrbi. Štoviše, broj udomitelja nije dovoljan, posebno mladih, i unatoč dobrim poticajima, problem manjka kapaciteta je evidentan.

Udomljavanje odraslih

U Hrvatskoj se udomiteljstvo primjenjuje i za odrasle osobe — poput starijih, bolesnih ili marginaliziranih — iako neki stručnjaci upozoravaju da to nije idealno rješenje za sve situacije.

4. Didaktički elementi i aktivnosti

a) Diskusija nakon predstave

Tema 1: Što predstava govori o značenju 'doma'?
Tema 2: Kakva je uloga emocionalne sigurnosti i povjerenja u djetetovu prilagodbu?
Tema 3: Kako predstava može potaknuti nas gledatelje da promišljamo o udomiteljstvu i pružanju podrške?

b) Razgovor o udomiteljstvu

Objasniti što znači biti udomitelj — koje su zakonske, socijalne i emocionalne obveze.
Poticati kritičko promišljanje: koje kvalitete su važne kod udomitelja?

c) Aktivnosti s učenicima

Pisanje pisma Vedranu – učenici mogu napisati poruku podrške iz perspektive vršnjaka, udomitelja ili društva.
Kreativni rad – izrada vizualne mape mjesta koje učenik smatra 'domom' (da simbolizira sigurnost, ljubav, pripadnost).
Role-play – dramatizacija scena iz djetetova iskustva adaptacije u novoj obitelji, s ciljem razvijanja empatije i razumijevanja.

d) Interdisciplinarni pristup

Psihologija / Sociologija: razumijevanje trauma, poticaja i otpornosti djece u tranzicijskim situacijama.
Pravo / Državni okvir: uvid u pravnu regulativu i institucije koje podržavaju udomiteljstvo.
Likovna / Dramska edukacija: razvoj kreativnih i interpretativnih vještina kroz umjetnički rad inspiriran predstavom.

5. Metode evaluacije i refleksije

Refleksivni dnevnik – učenici pišu što su naučili i kako su se osjećali tijekom predstave.

Razredni krug – prezentacije radova (pisma, crteža, scene) i otvoreni razgovor o promjenama percepcije nakon gledanja predstave.

Anketni pristup – kratka anketa (npr. „Shvatio/la sam da dom nije samo mjesto, nego osjećaj – da/ne; zašto?“).

6. Zaključak

Pedagoška priprema za predstavu Tamo gdje je dom može poslužiti kao snažan alat za senzibiliziranje publike o dječjim iskustvima u sustavu skrbi. Kombinacijom emocionalne priče i stvarnih podataka o udomiteljstvu, predstava otvara prostor za autentični dijalog, empatiju i poticanje društvene odgovornosti. Kao odgojno-obrazovni materijal, potiče učenike da reflektiraju, izraze se i promišljaju o tome kako zajednica može pružiti novu obitelj djeci koja su je izgubila ili je privremeno izgubila.

Radni listovi za predstavu Tamo gdje je dom

1. Prije gledanja predstave

Radni list A – Što za mene znači dom?

Upute: Zaokruži ili napiši što tebi znači riječ dom. Možeš zaokružiti više odgovora i dodati svoje.

- Mjesto gdje živim
- Ljudi koje volim
- Sigurnost
- Smijeh
- Povjerenje
- Zagrljaji
- Moje stvari i uspomene
- _____ (upiši samostalno)

Zadatak za crtanje: Nacrtaj svoj dom iz srca – tko ili što sve u njemu živi?

2. Nakon gledanja predstave

Radni list B – Pismo Vedranu

Zadatak: Napiši kratko pismo Vedranu, dječaku iz predstave.

Možeš mu napisati:

savjet,
riječi ohrabrenja,
što bi ti učinio/la da mu pomogneš,
li kako bi ga primio/la u svoj razred ili obitelj.

(Predložen okvir za pisanje:)

Dragi Vedrane,

.....

.....

Tvoj/Tvoja _____

Radni list C – Empatija kroz uloge

Upute: Pretvori se u jednog od likova iz predstave ili u osobu uključenu u proces udomiteljstva. Odgovori u njegovo/njeno ime.

1. Ako sam Vedran:
Najviše želim
2. Ako sam udomitelj/ica:
Najviše bih želio/la pružiti
3. Ako sam učitelj/ica u razredu:
Pomogao/la bih Vedranu tako da

Radni list D – Moj idealni dom

Zadatak: Zamisli idealni dom za svako dijete.

Nacrtaj ga ili opiši u nekoliko rečenica.

Što u njemu ne smije nedostajati?

Koje tri riječi najbolje opisuju takav dom?

3. Refleksija i evaluacija

Radni list E – Nakon razgovora u razredu

Dovrši rečenice:

U predstavi me najviše dirnulo ...

Shvatio/la sam da dom nije samo ...

Da sam ja Vedran, osjećao/la bih se ...

Jedna stvar koju mogu učiniti da pomognem drugima je ...